

el davantal de pere calders *Les altres espècies*

Fa unes quantes setmanes —poques— vaig dir en un article que em feia l'efecte que el món anava per bé. Em permetia unes reflexions sobre la crisi dels règims totalitaris del continent americà, sobre la *perestroika*, sobre l'obertura que es perfilava a la República Popular de la Xina, sobre un aire de distensió que em semblava descobrir en el conjunt de la capa terrestre.

Em vaig precipitar? Les coses van fer de seguida un tomb en la direcció de les *normalitats* desgraciades. Gorbtxov topava amb fortes resistències, els dictadors americans no permetien determinades alegries democràtiques, els estudiants xinesos es barallaven amb la policia, les lluites per motius nacionalistes i religiosos s'emmetzinaven més, la senyora Thatcher reconvenia el canceller Kohl perquè aquest es mostrava partidari d'un desarmament més efectiu, el vice-president dels EUA recelava de les bones intencions soviètiques, la crisi atlàntica no es veia superada... En fi: no m'estranyaria que la pregunta que m'he fet sobre una presumpta precipitació meva, fos contestada amb un *si* rotund i majoritari.

Però ja se sap com és de difícil acceptar les pròpies equivocacions. De tant en tant, quan la gent s'entendreu i s'inclina per la part bona dels seus sentiments, exhibeix un interès emocionant pels animals.

Es una cosa que va a tongades, i, per exemple, em ve a la memòria el cas del gat del nord de la Península que té un nom de pelotari, es diu Isidoro, i pot pronunciar el mot *mamà* tan entranyable. És de raça siamesa i, a més de la seva habilitat oral, ha après a anar amb patinet. Des del primer moment de conèixer la notícia, em va encuriosir el misteri d'on deu anar l'Isidoro quan agafa el patinet. És una impressió purament personal, de poca entitat, perquè la importància veritable del fet rau en l'onada de simpatia que va desvetllar l'Isidoro per tot el país. Sembla que es va disparar la venda de gats siamesos, i encara que no s'hagi dit res sobre els patinets és lícit de suposar que també en deuen haver augmentat les vendes.

Insisteixo en els supòsits de la millora col·lectiva que significa l'amor pels animals. Els coloms són generalment vilipendiats perquè embruten molt. A vegades s'ha procedit al seu extermini amb procediments brutals, justament criticats per les persones sensibles. Aquestes crítiques han fet el seu efecte en alguns indrets: l'Ajuntament d'Osca ha creat unes brigades de

mussols (a tall de funcionaris municipals) que faran guàrdia nocturna als terrats, amb la missió d'espantar i allunyar els coloms. Que quedi clar: espantar-los i allunyar-los, no pas caçar-los. Els coloms ja ho entendran, sense prendre mal, perquè són més intel·ligents que no sembla, tal com ho acrediten els resultats obtinguts per un grup d'investigadors nord-americans. Científics de la Universitat d'Iowa han entrenat vuit coloms per mirar fotografies de rostres humans que denoten còlera, sorpresa, felicitat, disgust. Segons ha divulgat el *New York Times*, els coloms aprenen a distingir aquestes expressions en les persones que els tracten quotidianament.

Si relacionem les notícies d'Osca i d'Iowa, entra el dubte de si els coloms interpretaran correctament la sòlida inexpressivitat dels mussols. Però tranquil·litza pensar que mentre els homes s'entretenen amb filigranes d'aquesta mena es distreuen de burxar-se mútuament. Que ja és molt!

Pere Calders